

SAMMANSTÄLLNING AV REGLER FÖR MINDERÅRIGA OCH ARBETSUPPGIFTER/MASKINER

	Yngre barn (<13 år)	Äldre barn (13 - fullgjord skolplikt)	Ungdom (fullgjord skolplikt < 18 år)
Tillåtna arbeten	Huvudregeln är att yngre barn inte får arbeta. Det gäller arbete för arbetsgivare, uppdragsgivare eller praktikgivare.	Arbete som inte kräver stort ansvarstagande eller fysiskt-psykiskt tungt	Normalt ofarliga arbeten
Arbetsgivarens skyldighet	Endast mycket lätta och ofarliga arbetsuppgifter inom den närmaste familjen utan andra anställda är undantaget * ¹	<ul style="list-style-type: none"> • Bedöma att arbetet är lämpligt för den minderåriga • Utse handledare • Informera vårdnadshavare om jobbet • Få godkännande av vårdnadshavare • Informera skyddsombud • Introducera och ha rutiner • Fråga om den minderåriga har andra jobb 	<ul style="list-style-type: none"> • Bedöma att arbetet är lämpligt för den minderåriga • Utse handledare • Informera skyddsombud • Introducera och ha rutiner • Fråga om den minderåriga har andra jobb
Arbetstidsbegränsning	<p>Skolvecka under terminstid: 2 timmar/dag 12 timmar/vecka</p> <p>Skolfri dag under terminstid: 7 timmar/dag 12 timmar/vecka</p> <p>Skolledighet under minst en vecka: 7 timmar/dag 35 timmar/vecka</p> <p>Minst 4 veckors sammanhängande ledighet per kalenderår.</p>	<p>Skolvecka under terminstid: 2 timmar/dag 12 timmar/vecka</p> <p>Skolfri dag under terminstid: 7 timmar/dag 12 timmar/vecka</p> <p>Skolledighet under minst en vecka: 7 timmar/dag 35 timmar/vecka</p> <p>Minst 4 veckors sammanhängande ledighet per kalenderår.</p>	<p>8 timmar/dag *² 40 timmar/vecka *²</p> <p>Arbetstiden får inte hindra skolgången eller möjligheten att ta till sig skolan.</p> <p>Dygnsvilan får förkortas *³</p> <p>Vid gymnasial lärlingsutbildning får eleven arbeta 20 timmar i veckan extra utöver sin lärlingsutbildning.</p>
Arbetstidsförläggning	Kl 6-20	Kl 6-20	Kl 6-22 alternativt kl 7-23 * ³
Rast	Minst 30 min per dag (senast efter 4,5 timmars arbete). Arbetsgivaren ska ordna arbetet så att arbetstagarna kan ta de pauser som behövs utöver rasterna.	Minst 30 min per dag (senast efter 4,5 timmars arbete). Arbetsgivaren ska ordna arbetet så att arbetstagarna kan ta de pauser som behövs utöver rasterna.	Minst 30 min per dag (senast efter 4,5 timmars arbete). Arbetsgivaren ska ordna arbetet så att arbetstagarna kan ta de pauser som behövs utöver rasterna.
Dygnsvila	14 timmar	14 timmar	12 timmar * ⁴
Veckovila	Två sammanhängande dagar, minst 36 timmar	Två sammanhängande dagar, minst 36 timmar	Två sammanhängande dagar, minst 36 timmar

*¹ Tex. trädgårdsarbete, lättare manuell sådd och plantering, frukt- och bärplockning och lätt utfodringsarbete.

*² Skoltiden ska räknas in i den totala arbetstiden.

*³ Om det behövs med hänsyn till arbetsuppgifterna eller övriga arbetsförhållanden gäller ett undantag från den här regeln. Då får ungdomar istället arbeta upp till 8 timmar per dag i genomsnitt på en sju dagarsperiod. Veckoarbetstiden får då vara 40 timmar per vecka i genomsnitt under en fyra veckorsperiod. Det innebär att man till exempel kan arbeta 10 timmar en dag om man en annan dag arbetar 6 timmar.

*⁴ Dygnsvilan får förkortas till 11 timmar på arbetsplatser där ett ordinarie arbetspass slutar mellan klockan 22 och 24 eller börjar mellan klockan 05 och 07, eller arbete inom jordbruket. En förutsättning för förkortning av dygnsvilan är att kompensering viloperiod ges i omedelbar anslutning till arbetspassets eller arbetspassens slut.

Matrisen nedan listar exempel på arbeten och en tolkning för några förekommande arbetsuppgifter inom den gröna näringen.

Maskin/ arbetsmoment	Yngre barn	Äldre barn	Ungdom
Skärning eller svetsning med gas, elektricitet eller laser	Nej	Nej	Nej ^{*1}
Maskindrivna lyftanordningar	Nej	Ja om lastens vikt inte överstiger 25 kg	Ja om lastens vikt inte överstiger 25 kg
Farligare arbetsuppgifter inom byggnation	Nej	Nej	Nej ^{*1}
Arbete vid risk för ras vid schaktning	Nej	Nej	Nej ^{*1}
Lövblås	Nej	Nej	Ja
Vinkelslip	Nej	Nej	Nej ^{*1}
Stenkap	Nej	Nej	Nej ^{*1}
Häcksax	Nej	Nej	Nej ^{*1}
Motorsåg	Nej	Nej	Om personen genomgått utbildning i användande av motorsåg motsvarande minst 4 veckor heltidsstudier och har motorsågskort. ^{*4}
Röjsåg med klinga	Nej	Nej	Om personen genomgått utbildning i användande röjsåg motsvarande minst 4 veckor heltidsstudier. ^{*4}
Trimmer eller röjsåg med tråd	Nej	Nej	Ja
Gräsklippare	Nej	Nej	Ja om acceptdon/dödmansgrepp finns
Åkräsklippare	Nej	Nej	Ja ^{*6}
Jordfräs	Nej	Nej	Nej ^{*1}
Snöslunga	Nej	Nej	Nej ^{*1}
Maskiner där rörliga delar kan nås - transportanläggningar	Nej	Nej	Nej ^{*1}
Fyrhjuling – Terränghjuling (vanligast)	Nej	Nej	Ja om personen har förarbevis för terränghjuling
Fyrhjuling – Motorcykel	Nej	Nej	Ja om personen har förarbevis för A1
Fyrhjuling – Traktor a	Nej	Nej	Ja om personen har traktorkort, körkort med AM-behörighet eller högre
Fyrhjuling – Traktor b	Nej	Nej	Nej
Traktor a, Konstruerad att kunna köra i högst 40 km/tim (LGF-skylt)	Nej	Nej	Ja om personen har traktorkort, körkort med AM-behörighet eller högre ^{*2}
Traktor b, får köras i högst 50 km/tim (KM-skylt)	Nej	Nej	Nej
Motorredskap ^{*7} klass 1	Nej	Nej	Nej
Motorredskap ^{*7} klass 2	Nej	Nej	Ja om personen har traktorkort, körkort med AM-behörighet eller högre ^{*3}
Golfbil på bana - Terränghjuling (Vanligast. max 400 kg)	Nej	Nej	Ja om personen har förarbevis – terränghjuling
Golfbil som arbetsfordon och körning utanför anläggning- (Vanligast - motorredskap klass 2)	Nej	Nej	Ja om personen har traktorkort, körkort med AM-behörighet eller högre
Plockmaskin golfbollar	Nej	Nej	se registreringsbevis på fordonet, följ därefter matrisen
Slutet utrymme – silo, brunn	Nej	Nej	Nej ^{*1}
Arbeten som kräver andningsskydd – mögel, gaser	Nej	Nej	Nej ^{*1}

Asbest	Nej	Nej	Nej
Kemisk kastrering	Nej	Nej	Nej * ¹
Starka disk- och rengöringsmedel - mjölkkanläggningar	Nej	Nej	Nej * ¹
Bekämpningsmedel klass 1 och 2	Nej	Nej	Nej
Skogsplantor med fungicid	Nej	Ja* ⁵	Ja* ⁵
Skogsplantor med insekticid	Nej	Nej	Nej
Farliga djur – nykalvad ko, nygrisad sugga, tjur, galt, bagge, giftormar, farliga djurparksdjur	Nej	Nej	Nej * ¹
Starkt styrt arbete - mjölkningsskarusell	Nej	Nej	Nej * ¹

Notes:

*¹ Tillåtet om arbetsuppgiften:

1. utförs av ungdomar som fullgjort gymnasieutbildning eller likvärdig utbildning för arbetsuppgiften, läs vidare under *⁴
2. ingår i handledarledd praktik för ungdomar.

*² Förarbeviset AM-behörighet ger endast rätt att köra/förflytta traktor a. För att använda påkopplade redskap krävs utbildning enligt *¹. Undantaget maskiner kopplat på trepunktskoppling. Traktorkortet ger rätt att köra traktor med redskap om den minderåriga har fullföljt utbildning eller del av utbildning enligt *⁴

*³ Förarbeviset AM-behörighet eller traktorkort ger endast rätt att köra/förflytta motorredskap klass 2. För att jobba med motorredskap klass 2 krävs utbildning enligt *¹

*⁴ Den undervisning som undantaget handlar om förekommer framförallt i gymnasiet. Men det kan även handla om andra utbildningar, till exempel folkhögskolor eller yrkesinriktade uppdragsutbildningar som fristående utbildare genomför tex. motorsågsutbildning eller truckförarutbildning. Det räcker att det utbildningsavsnitt som arbetsuppgiften handlar om är avklarad, oavsett om ett helt utbildningsprogram är slutfört eller inte. Som arbetsgivare behöver du jämföra andra utbildningar med gymnasieskolans för att bedöma om de är likvärdiga. En arbetsgivares internutbildning motsvarar i princip aldrig en sådan utbildning.

*⁵ Om arbetsgivaren genomför en riskbedömning som kommer fram till att det inte finns någon pesticid på de barrträdplantor som skall planteras. Riskbedömningen ska dokumenteras och bör kunna styrkas med redovisande underlag. I dessa fall anser Arbetsmiljöverket att plantorna inte längre är att betrakta som behandlade med bekämpningsmedel på det sätt som föreskrifterna avser.

*⁶ Om åkgräsklipparen bara har ett klippaggregat och om acceptdon/dödmansgrepp finns, samt om arbetsgivarens riskbedömning kommer fram till att det inte finns några allvarliga risker med jobbet. Exempel på risker kan vara gräsklippning i sluttning, nära kant vid djupt vatten eller platser där det vistas människor i arbetsområdet.

*⁷ Motorredskap – Motordrivet fordon avsedd för flyttning av gods tex. lastmaskin, skördetröska, grävmaskin, truck grävlustare m.fl. (se registreringsbeviset).